

ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขต
อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้วิจัย นางสาววารุณี แสงวัฒน์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโครงการและ
การประเมินโครงการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี อาจารย์ที่ปรึกษา 1) ผศ.ดร.นิสารัตน์ ศิลปเดช
2) ดร.นงเยาว์ อุทุมพร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 159 หน้า คำสำคัญ บทบาทที่คาดหวัง บทบาทที่เป็น
จริง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของประชาชนผู้รับบริการ
จากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 2) เปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน ระยะเวลา
ที่ใช้บริการ และตำบลที่อาศัยอยู่ของประชาชนผู้รับบริการ 3) ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน
ผู้รับบริการ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนผู้รับบริการจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 384 ราย
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .90 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ค่าเอฟ

ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบาง
บ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของประชาชนผู้รับบริการ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ
มาก ส่วนบทบาทที่เป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง
พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนผู้รับบริการที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบตามตัว
แปร อายุ ของผู้รับบริการ พบว่า ในภาพรวม ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนบทบาทที่เป็นจริงไม่แตกต่างกัน สำหรับการเปรียบเทียบระดับการศึกษา และอาชีพหลัก
ของผู้รับบริการ พบว่า ในภาพรวม ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังไม่แตกต่างกัน ส่วนบทบาทที่เป็นจริง
ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปร รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่ใช้บริการ
และตำบลที่อยู่อาศัยของผู้รับบริการ พบว่า ในภาพรวม ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็น
จริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) จากการวิเคราะห์เนื้อหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ของประชาชนผู้รับบริการจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พบว่า ประชาชนผู้รับบริการ ใน 7 ตำบลจาก
ทั้งหมด 8 ตำบล เสนอความคิดเห็นที่มีความถี่สูงสุด เรียงตามลำดับได้แก่ ขอให้สนับสนุนการรักษาโรคเบื้องต้น
(38 ราย) ต้องการให้มีที่พักเพื่อฟื้นฟูสุขภาพ (30 ราย) และให้ดูแลผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (12 ราย)

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1. .... 2. ....

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

Thesis title: The Expected Role and the Actual Role of the Village Health Volunteers in Bangbo District, Samutprakan Province

Researcher: Miss Warunee Sangwat. Degree: Master of Arts (Program in Project Management and Project Evaluation). Dhonburi Rajabhat University. Thesis advisors: 1) Asst. Prof. Dr.Nisarath Sinlapadech 2) Dr. Nongyao Utoomporn. Academic year : 2009. 159 pp. Keywords : expected role, actual role, village health volunteer

Abstract

This research aimed :1) to study the expected role and actual role of the village health volunteers in Bangbo District, Samutprakan Province as perceived by the clients who received health services from the village health volunteers, 2) to compare the expected role and the actual role of the village health volunteers by gender, age, education level, occupation, salary, duration of receiving services and resident sub districts of the clients, and 3) to study opinions and suggestions of the clients. The research samples were 384 clients who received health services. The data were collected by a questionnaire with had a reliability value .90, and were analyzed by percentages, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The research results showed that 1) the expected role of the village health volunteers in Bengbu District, Samutprakan Province as perceived by the clients was at a high level but the actual role was at a moderate level, that 2) comparison of the expected role and the actual role of the clients' opinions when they were classified by genders found no significant difference, when ages were compared, the results revealed that the clients overall perception of the expected role was significantly different at .01, but their perception of the actual role was not significantly different. Regarding education level and occupation variables, the expected role was not different but the actual role was significantly different at .01. Comparing salaries, duration of receiving services and resident sub district found both the expected role and the actual role were significantly different at .01. The analyses of the opinions of and the suggestions made by the clients in 7 sub districts using content analysis to summarize the most frequent clients' suggestions indicated that they were in descending order as follows: supporting basic medicines to the village health volunteers (n = 38), offering shelter to cure patients (n=30), and taking care of poor clients who could not help themselves (n=12).

Student's signature .....

Thesis advisors' signature 1. .... 2. ....